

Veiledningssamtaler som rituell innvielse til læreryrket

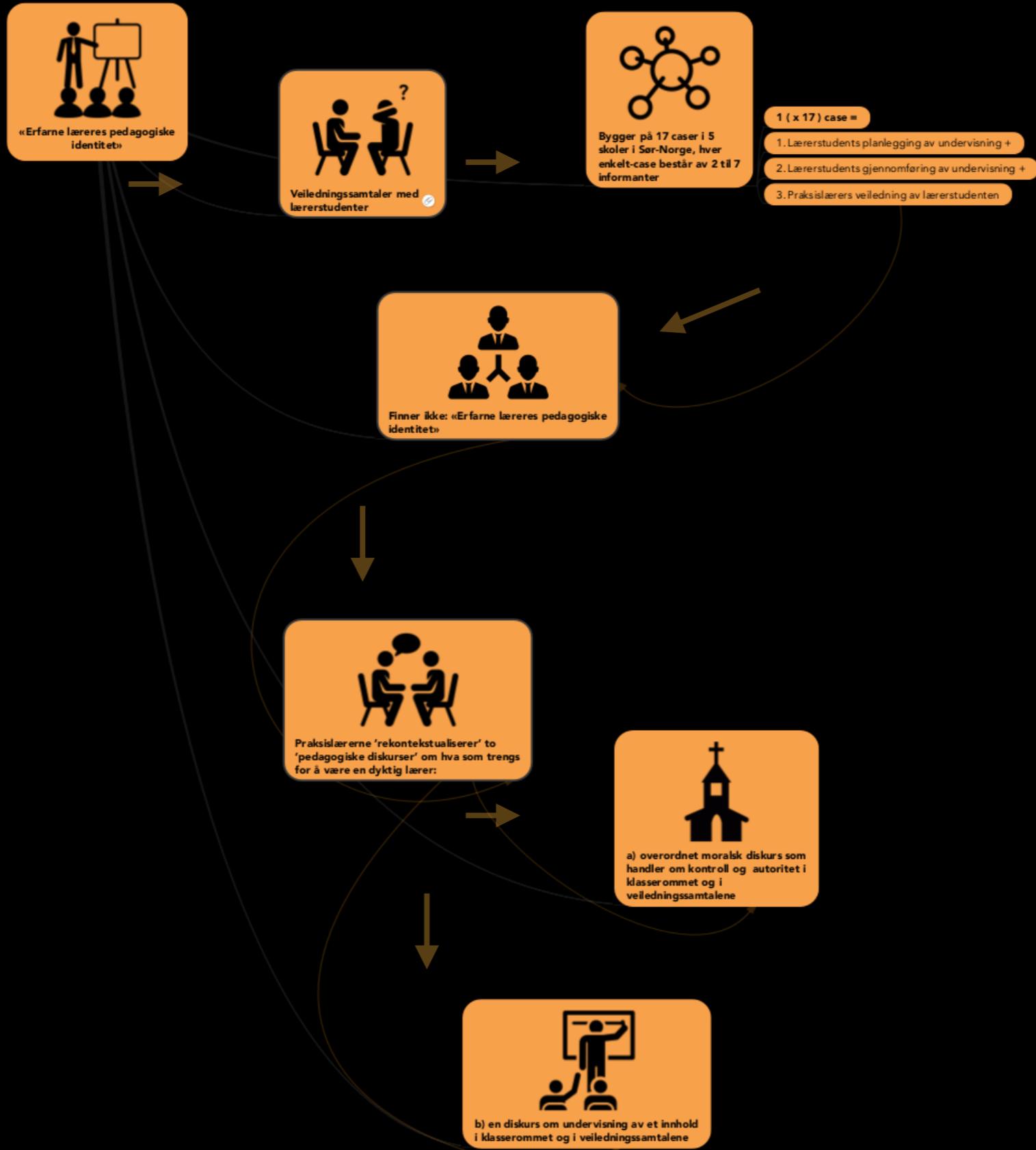
Andreas Reier Jensen

UNIVERSITETET I AGDER
FAKULTET FOR HUMANIORA OG PEDAGOGIKK

- 1 (x 17) case =
- 1. Lærerstudents planlegging av undervisning +
 - 2. Lærerstudents gjennomføring av undervisning +
 - 3. Praksislærers veiledning av lærerstudenten

**«Erfarne læreres pedagogiske
identitet»**

«Erfarne læreres pedagogiske identitet»

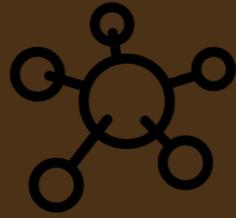

Veiledningssamtaler med lærerstudenter

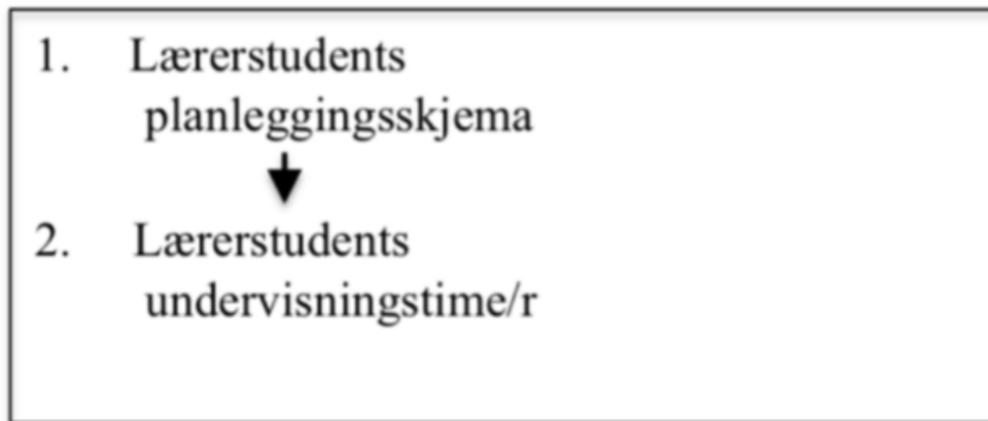

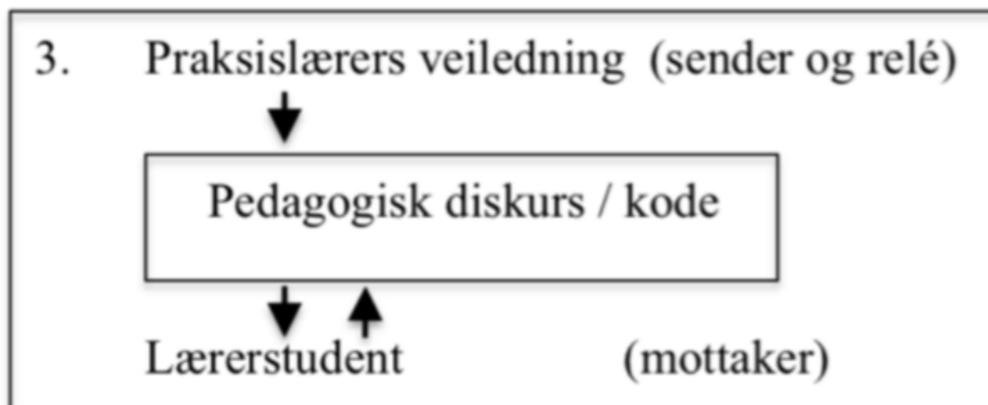
Veiledningssamtaler med lærerstudenter

Bygger på 17 caser i 5 skoler i Sør-Norge, hver enkelt-case består av 2 til 7 informanter

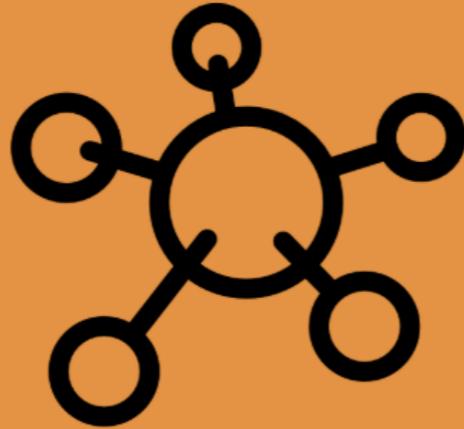

Overføring ↓

Eksposering av diskurs / kode

1. Lærerstudents planleggingsskjema blir analysert og kodet etter prinsippene for klassifisering og innramming
2. Lærerstudents undervisningstime blir observert og det tas feltnotater, disse blir så analysert og kodet etter prinsippene for klassifisering og innramming
3. Praksislærers veiledning av lærerstudent blir observert og filmet, for så å bli transkribert, analysert og kodet etter prinsippene for klassifikasjon og innramming.

Bygger på 17 caser i 5 skoler i Sør-Norge, hver enkelt-case består av 2 til 7 informanter

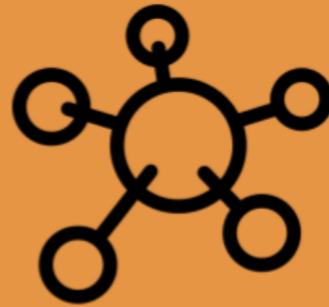
1 (x 17) case =

1. Lærerstudents planlegging av undervisning +
2. Lærerstudents gjennomføring av undervisning +
3. Praksislærers veiledning av lærerstudenten

Veiledningsamtaler med lærerstudenter

Bygger på 17 caser i 5 skoler i Sør-Norge, hver enkelt-case består av 2 til 7 informanter

1 (x 17) case =

1. Lærerstudents planlegging av undervisning +
2. Lærerstudents gjennomføring av undervisning +
3. Praksislærers veiledning av lærerstudenten

Finner ikke: «Erfarne læreres pedagogiske identitet»

Finner ikke: «Erfarne læreres pedagogiske identitet»

Praksislærerne 'rekontekstualiserer' to 'pedagogiske diskurser' om hva som trengs for å være en dyktig lærer:

Veiledningssamtalene eksponerer i liten grad praksislærernes pedagogiske identitet

- Praksislærerne mangler et profesjonsfellesskap og en arena som lærerutdannere *
- Praksislærerne mangler lærerutdanningskompetanse
- Praksislærerne mangler veiledningskompetanse
- Samtidig så kontrollerer praksislærerne:
 - et «lukket» handlingsrom
 - relativt stor grad av autonomi
 - tilgang til en rekontekstualisert veiledningslitteratur .

Finner ikke: «Erfarne lærers pedagogiske

Praksislærerne 'rekontekstualiserer' to
'rekontekstualiserer' om hva som trengs
for å være en dyktig lærer:

Veiledningssamtalene eksponerer i liten grad praksislærernes pedagogiske identitet

- Praksislærerne mangler et profesjonsfelleskap og en arena som lærerutdannere
- Praksislærerne mangler lærerutdanningskompetanse
- Praksislærerne mangler veiledningskompetanse

- Samtidig så kontrollerer praksislærerne:
 - et «lukket» handlingsrom
 - relativt stor grad av autonomi
 - tilgang til en rekontekstualisert veiledningslitteratur

Finner ikke: «Erfarne læreres pedagogiske

Praksislærerne 'rekontekstualiserer' to 'pedagogiske diskurser' om hva som trengs for å bli en god lærer:

Praksislærerne 'rekontekstualiserer' to 'pedagogiske diskurser' om hva som trengs for å være en dyktig lærer:

a) overordnet moralsk diskurs som handler om kontroll og autoritet i klasserommet og i veiledningssamtalene

kontekstualiserer' to
kurser' om hva som trengs
rtig lærer:

a) overordnet moralsk diskurs som
handler om kontroll og autoritet i
klasserommet og i
veiledningssamtalene

b) en diskurs om undervisning av et innhold
i klasserommet og i veiledningssamtalene

kontekstualiserer' to
urser' om hva som trengs
ig lærer

1. Åpningsritualet m/ selvransakelse:

Usynlig pedagogikk, kondensert og tilpasset kommunikasjon →

Runden rundt bordet:

Usynlig og synlig pedagogikk, kondensert og tilpasset kommunikasjon

2. Hovedtalen:

Synlig pedagogikk, elaborert og adressert kommunikasjon · - - →

3. Avslutningsritualet:

Synlig pedagogikk, oppsummerende og konkluderende kommunikasjon

b) en diskurs om undervisning av et innhold
i klasserommet og i veiledningssamtalene

Synlig pedagogikk, oppsummerende og konkluderende kommunikasjon

Rituell innvielse gjennom konfirmasjon

- Om målet er selvstendig refleksjon i åpningsdelen så viser mine data det motsatte:

- Praksislærer oppfordrer til egevaluering (skriftemål) i retrospekt gjennom formuleringer som «Hva føler du nå?»

- Lærerstudenten tar selvkritikk (selvransakelse) og bekjenner retorisk at «mye gikk galt»
- Symbolikken i handlingene fremstår her som langt viktigere enn innholdet i egevalueringen
- Dette er neppe hensikten:
- «At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa, at finde ham der, hvor han er og begynde der.» (Kierkegaard, 1964, s. 96–97) .

kontekstualiserer' to
urser' om hva som trengs
ig lærer

1. Åpningsritualet m/ selvransakelse:

Usynlig pedagogikk, kondensert og tilpasset kommunikasjon →

Runden rundt bordet:

Usynlig og synlig pedagogikk, kondensert og tilpasset kommunikasjon

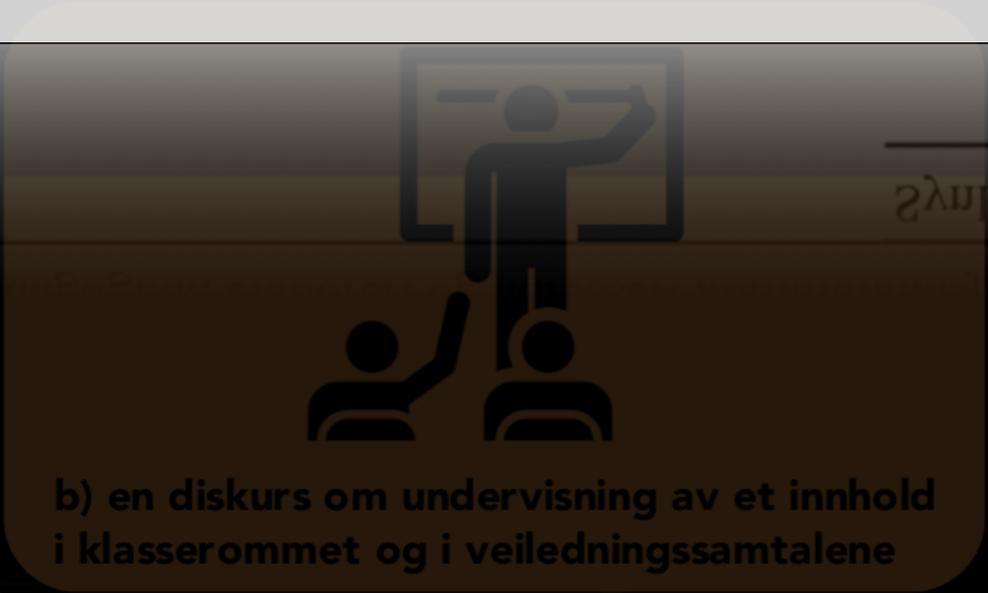
2. Hovedtalen:

Synlig pedagogikk, elaborert og adressert kommunikasjon · - - →

3. Avslutningsritualet:

Synlig pedagogikk, oppsummerende og konkluderende kommunikasjon

b) en diskurs om undervisning av et innhold
i klasserommet og i veiledningssamtalene

Synlig pedagogikk, oppsummerende og konkluderende kommunikasjon

Rituell innvielse gjennom konfirmasjon

- Fremtidige lærere innvies inn i yrket gjennom å bli en del av en kondensert symbolsk (regulerende) diskurs
- Egenevalueringen gir praksislærer et diskursivt fortrinn og forsterker asymmetrien til lærerstudenten:
- Praksislærer kan avvente, tilpasse og kontrollere veiledningen og bedømming til hoveddelen av veiledningssamtalen
- Lærerstudenten har i motsetning til praksislærer vist alle kortene sine
- Lærerstudenten har posisjonert seg ned i en posisjon hvor det vil være naturlig å reise «den svake opp av støvet» (Salmenes bok)

Konsekvenser

- Praksislærerne har skapt og kontrollerer et eget rituale med en sterk diskrepans til veiledningsteoriens normative føringer
- Praksislærerne har full (profesjons-)kontroll på konfirmasjonen av lærerstudentene
- Tillitsdimensjonen i veiledningssamtalene kan kompromitteres dersom veiledningssamtalene ikke fremstår som troverdige
- Praksislærerne har begrenset sitt eget handlingsrom for hva som er tenkelige og utenkelige måter å veilede lærerstudenter på .